

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1706

Decretum Generale Sacræ Congregationis Episcoporum, & Regularium de
Exercitiis Spiritualibus peragendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

quibus existunt, ac retinentur, prout hunc animum præsumendum esse decernimus, statuimus, & declaramus. Quæ verò de intestatis successionebus hætenus ut supra statuta, & disposita sunt, in Testamentariis quoque Successionibus attendi, & observari debere volumus, ac statuimus, quacumque pariter bonorum, & personarum differentia, & consideratione, ut supra sublatis, in iis casibus, in quibus eadem statuta, & leges locales in hac specie testatæ successione masculorum de agnationis favore disponunt, quoties decedentium contraria expressa voluntas non advesetur. Non intendimus autem per præsentem Constitutionem, atque in ea disposita, in aliquo derogare, & præjudicare Constitutionibus Apostolicis rec. mem. nostrorum Prædecessorum Sixti Papæ V. Clementis Papæ VIII. Pauli Papæ V. Urbani VIII. Innocentii Papæ X. & Alexandri Papæ VII. & aliorum, si quæ adsunt super inhabilitatione forensium dicto nostro, & Apostolicæ Sedis dominio in temporalibus non subjectorum, qui statutis temporibus ad habitandum non veniant, & non observent ea, quæ in eisdem Constitutionibus disponuntur, ac demandantur; sed illæ salvæ, integræ, & in suo robore, ac firmitate permaneant. Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos &c. & quoscumque alios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique locorum judicari, definiri, ac sententiarum debere &c. necnon irritum &c.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ 1680. sexto decimo Kal. Decemb. Anno Pontificatus 5.

Placet motu proprio B.

(*Et sequitur dictæ Constitutionis publicatio.*)

ADNOTATIO.

HÆC Constitutio, quæ ad conservanda bona in familiis saluberrima fuit, sustulit è medio plures forensium quæstiones, & litigia plurima, de quibus videre poteris apud modernum Panimol. decis. 99. & ibid. Adnot. 1. & alios per eum cumalatos.

Lettera della Sacra Congreg. sopra Vescovi, e Regolari d'ordine d'Innocenzo XI. per gli Esercizii Spirituali da farsi dagli Ordinandi, e Monacande.

SUMMARIUM.

Clerici exercitandi in Exercitiis Spiritualibus triplicem Spiritum pete-

re debent à Deo.

- 2 *Exercitia Spirituality nomine tenus expleantur.*
- 3 *Quid animadvertendum sit in amplectendo statum Clericatus, quid cogitandum? ostenditur.*
- 4 *Caendum ne admittantur, qui vocationem non habent sinceram.*
- 5 *Quid suggerendum sit in exercitatione, & num. 6.*
- 7 *Quid suggerendum Monialibus.*

Foris-- All'Eminentissimo, e Reverendissimo Sig. mio Osservandissimo. Il Sig. Card. N. Arcivescovo di N.

Intus vero-- Eminentissimo, e Reverendissimo Sig. mio Osservandissimo.

LA Santità di Nostro Signore, che con paterna sollecitudine riflette del continuo à tutti quei mezzi, che possono contribuire alla maggior sicurezza della salute dell'anime, conoscendo col suo santo zelo quanto sia necessario un precedente divoto raccoglimento di spirito per degnamente prepararsi, tanto in ordine alli promovendi al ricevimento degli Ordini, quanto rispetto alle Spose di Christo al vestir l'habito, e professare lo stato Religioso; Vuole, e comanda, che tutti li promovendi sì agli ordini Minori, come Sacri, debbano per dieci giorni continui avanti l'Ordinatione ritirarsi à fare gli Esercizii Spirituali nell'istessa conformità prescritta alli Promovendi in Roma nella Costituzione 126. della felice memoria di Alessandro VII. che comincia: *Apostolica sollicitudo*; e che parimente tutte quelle, che vorranno farsi Monache in qualsivoglia Monasterio, anche soggetto à Regolari, siano tenute fare i detti Esercizii Spirituali per dieci giorni avanti, che ricevano l'habito, e siano ammesse al Noviziato. E che li medesimi Esercizii si debbano ripetere per lo spatio di dieci giorni avanti, che siano ammesse alla professione, alla quale la Santità Sua comanda, che non devano esser ricevute, se prima non haveranno adempita questa santa preparazione. Desidera in oltre Sua Beatitudine, che si procuri con tutte le diligenze possibili, mà con modi soavi, e discreti, che ancora tutte le Monache professè una volta l'anno almeno per qualche tempo, che si stimerà opportuno, faccino li medesimi Esercizii per la rinovazione dello spirito tanto necessaria à chi con essersi rinchiusa ne' Sagri Chioftri deve professare lo stato di perfezione. Restarà per tanto servita V. E. di far pronta efecuzione à comando sì santo di Sua Beatitudine, mentre per fine le bacio umilmente le mani.

Roma 9. Ottobre 1682.

Di V. E.

Umilissimo, e Devotissimo Servitore

A. Card. Fachenetti.

B. Panciaticchi Segretario.

ADNOTATIONES.

TRiplicem spiritum in hujusmodi exercitatione à Deo petere debent ordinandi cum Propheta David, nempe. *Spiritum rectum*, qui dirigat intentionem. *Sanctum*, qui mundet affectionem. *Principalem*, qui firmet operationem: Hic meritò vocatur principalis, quia in eo maximè vita consistit; ex operibus enim, & non ex solis affectibus judicabitur unusquisque.

2. Saluberrimum igitur, atque sanctissimum institutum est illud, si Episcopi, alii vè Ordinarii, ac Superiores modis omnibus opportunis curent, ut hujusmodi Spiritualia Exercitia compleantur. At quia plerumque hi, vel commoditatem, vel curam plenam non habent, perfunctoriè, & nomine tenus, ab Ordinandis explentur absque ullo fructu.

3. Necessarium enim est, ut quisque promovendus corde recogitet: Qua vocatione vocetur ad Statum Ecclesiasticum

Gg 4 cum

cum amplectendum. An inclinationem, capacitatem, & aptitudinem habeat ad illum; qua æstimatione, qua puritate, & sinceritate, ac zelo in partem hæreditatis Christi ingredi festinet. An probè calleat status ejusmodi obligationes? scilicet proximum in rebus fidei exemplo, & verbis instruendi, sobriè, & castè vivendi, ac Divina cuncta attentè, humiliter, & reverenter contrectandi, & exercendi. Qui enim hæc seriò non ponderat, quid agat nescit, & periculo damnationis æternæ se exponit.

4. Cavendum ne introducantur aliqui in Ecclesiam insidiosè, & dolosè; alii per impressionem, & importunitatem; alii per ambitionem, & fictionem hypocriticæ simulationis; alii affectione sanguinis, & cognationis; alii demùm, ut magis commodè, otiosè, & cum majori libertate vivant; nil penitè cogitantes, quod qui spiritum Christi non habet, hic non est ejus, *Paul. ad Rom. cap. 8.* sed quia secundum carnem sunt, quæ carnis sunt solum sapiunt.

5. Ut igitur bonum maximum, quod ex exercitatione spiritus promovendorum oritur, non amittatur, ex proposito piis meditationibus, & Sacrorum Librorum lectura per prudentem Directorem ab Episc. (si per se ipsum nolit) deputandum super his, quæ ad spiritum Ecclesiasticum, sanctitatem gradus, & obligationem ejusdem pertinent, statis diebus, & horis occupentur regulata methodo, prout jam præscripserat piissimus olim Cardinalis Petruccius Episcopus Aësinus in Libro in eadem Civitate edito anno 1683. qui titulus inscribitur -- *Li dieci giorni degli Esercizii*. Atque etiam ea (si magis placeat) quæ in subnexo Rythmico continentur eis familiari sermone unciatim suggerantur.

Christi Rythmicum ad Sacerdotes.

6. Piscatores hominum Sacerdotes Dei
Præcones Altissimi, lucerna diei,
Charitatis radio fulgentes, & spei,
Auribus percipite verba oris mei.

Vos in Sanctuario mihi deservitis,
Vos vocavi palmites ego vera vitis,
Cavete ne steriles, aut inanes sitis,

Si mecum perpetuò vivere velitis.

Vos estis Divinæ legis Protectores,
Sal terræ, lux hominum, Ovium Pastores,
Muri Domus Israel, morum Correctores
Judices Ecclesiæ, gentium Doctores.

Si legis protectio cadat, lex labetur.

Si sal evanuerit, in quo salietur?

Nisi lux appareat, via nescietur.

Et ni Pastor vigilet, Olive frangetur.

Vos cœpistis Vineam meam procurare,
Hanc doctrinæ rivulis debetis irrigare,
Spinas, atque tribulos prorsus extirpare,
Ut radices fidei possint germinare.

Vos estis in Area Boves trituranter,
Prudenter à palea granum separantes,
Vos habent pro speculo legem ignorantes
Populi, qui fragiles sunt, & inconstantes.

Quicquid vident laici vobis displicere
Dicunt proculdubio sibi non licere,
Et quicquid vos in opere vident adimplere
Credunt esse licitum, & culpa carere.

Cum Pastores Ovium sitis constituti
Non estote desides, sicut canes muti,
Vobis non deficient latratus acuti,
Lupus rapax invidet Ovium salutem.

Grex fidelis triplici cibo substinetur,
Meo sacro corpore quo salus augetur,
Sermonis compendio, quod discretè de-
tur,

Ciboque corporeo ne periclitetur.

Ovibus tenemini vestris prædicare
Sed quid, quibus, qualiter, ubi, quan-
do, quare,

Debetis sollicitè præconsiderare,
Ne quis in officio dicat vos errare.

Spectat ad officium vestræ Dignitatis
Omnibus petentibus mea dare gratis,
Nec cujusquam hominum munera pren-
datis,

Ne cum Giezi pariter lepram incurratis.

Gratis Eucharistiam Plebi ministrare,
Gratis & absolvite, gratis baptizate,
Vobis data cœlitus cunctis gratis date,
Ovium salutem sedulò curate.

Vestra conversatio sit religiosa
Munda conscientia vita virtuosa

Regularis habitus, mensque gratiosa,
Nulla vos coinquinet labes criminosa.

Nullus fastus elevet statum vestræ men-
tis,

Gravis in intuitu habitus sit testis,
Nihil vos illaqueet curis inhonestis,

Qui-

Quibus claves traditæ sunt Regni Cœlestis.

Estote brevilinqui ne vos ad reatum Pertrahat loquacitas nutrix vanitatum. Verbum, quod loquimini, sit abbreviatum,

Nam in mutiloquio non deest peccatum.

Estote benevoli, sobrii, prudentes, iusti, casti, simplices, pii, patientes, Hospitalis, humiles, subditos docentes, Consolantes miseros, pravos corrigentes.

Nam si sic gesseritis curam pastorem, Verèque vixeritis vitam spiritualem Postquam exueritis clamidem carnalem, Ego vobis conferam stolam immortalis.

7. Monialibus verò ea, quæ in tribus votis solemnibus includuntur, solent in prædicta exercitatione proponi meditanda: Necnon ea quæ Divus Bonaventura in suo pulchro Alphabeto mox referendo Religiosis viris incipientibus affert, videlicet.

Ama paupertatem, sis vilibus contentus

Bonis semper actibus jugiter intentus, Cave multiloquium, studeas filere, Deum omni tempore præoculis habere.

Esuriem amplectere gulam refrenando,

Fratrumque convivia segniter sectando.

Gaudere cum gaudentibus, cum flentibus plorare,

Humilibus consentiens, majores honorare.

In omnibus obediens, Prælatoque parere,

Charitatem insuper cum omnibus tenere,

Lumbos stringe lubricos Domini timore,

Mundans cordis oculum casto cum pudore;

Nihil servans proprium, nudum sequens Christum

Onus leve sufferens, Mundum vincens istum,

Passum Christum recole corde gemebundo

Quærens Dei gloriam nihil aliud in Mundo.

Resistendo vitis, orando ferventer, Sacramentum sumere debes reverenter.

Tu motum mentis comprime iram mitigando,

Vanaque colloquia sollicitè vitando, Christum frui cupiens, Cellam frequentabis,

Jesum super omnia sic dulciter amabis Zelo Dei fervens charitatis igne

Et in te peccantibus ignosce benigne.

Lettera Circolare della Sacra Congregazione sopra Vescovi, e Regolari, intorno alla Dottrina Christiana.

S U M M A R I U M.

1 Ignorantia Mysteriorum fidei universalis est, & deplorabilis.

2 Ignorantia scripturarum, ignorantia Christi est.

3 Explicatur, quæ sit Scriptura Sacra, qui sint Libri Scripturarum, Legis Moysi, & Prophetarum, qui novi, & qui veteris Testamenti, & num. 4. 5. & 6.

7 Cur Libri Scripturarum vocentur Testamentum vetus, & novum, ostenditur, & n. 8.

9 Quid contineant isti Libri declaratur.

10 Quotuplex sit sensus Scripturarum explanatur.

11 Cur Historia Vita Jesu Christi dicatur Evangelium, explicatur.

12 Quare Evangelistæ denotentur per figuras hominis, Leonis, Bovis, & Aquilæ, indicatur.

13 Quare Cantica, dicatur Canticum Canticorum, demonstratur.

14 Quare Hæc Canonice sint septem ostenditur.

15 Doctrinæ Christianæ maxima pars est Sacramentorum perceptio, & administratio.